

opusdei.org

Tunda Teda ja tunda ennast (I): Kristuse südame varastamine

„Võib-olla võiksime palvet defineerida nii: sõna, mis „varastab Kristuse südame” ja võimaldab meil nüüdsest Tema lähedal elada.”

03.12.2021

Väljaspool Jeruusalemma müüre löödi Kolgata mäel veidi pärast keskpäeva kolm meest risti. See oli ajaloo esimene Suur Reede. Kaks neist olid röövlid; kolmas seevastu oli

ainus täiesti süüta mees, sest Ta oli Jumala Poeg. Üks kahest vargast tahtis oma tugevatest kannatustest ja füüsilisest kurnatusest hoolimata innukalt Jeesusega lühidalt rääkida. Tema siirast alandlikkust väljendavad sõnad – „Jeesus, mõtle minu peale, kui sa tuled oma kuningriiki!” (Lk 23:42) – puudutasid inimeseks saanud Jumala südant, kes kinnitas talle, et mõne tunni pärast on ta paradiisis. Püha Josemaríat liigutas sageli „hea varga” suhtumine, kes „varastas ühe sõnaga Kristuse südame ja „avas endale” taevavärvavad.” [1] Võib-olla võiksime palvet defineerida nii: sõna, mis „varastab Kristuse südame” ja võimaldab meil nüüdsest Tema lähedal elada.

Kaks dialoogi ristil

Ka meie tahame, et meie palve, nagu hea varga palve, kelle nimi pärimuse järgi oli Dismas, annaks rikkalikult

vilja. Ja me soovime innukalt, et meie dialoog Jumalaga muudaks meie elu. Inimese südame varastamine tähendab tema võitmist enda poole, tema armastuse ära teenimist, tema vaimustamist. Peame selle „varastama”, sest me ei vääri nii suurt kiindumust; seda „ründama”, sest kuigi me seda väga ihaldame, pole meil õigust seda omada. Palve aluseks on midagi nii lihtsat – ehkki mitte sugugi kerget – nagu õppida, kuidas tervitada Jumala andi oma südames, lasta end saata Jeesusel, kes ei suru kunagi peale oma ande, armu ega armastust.

Dismase kõrval kannatas Kolgatal tema röövlist kaaslane, kelle dialoog Jeesusega erines suuresti hea varga omast. Ta pöördub Jeesuse poole salvavalt etteheitvate sõnadega: „Eks sa ole Messias? Päästa siis iseennast ja meid!” (Lk 23:39). Mõlemad rääkisid Jeesusega, kuid ainult Dimas oli valmis tervitama kingitust, mille

Õpetaja oli talle valmistanud. See oli tema viimane ja parim „rööv”, kui ta palus, et Kristus teda vähemalt mäletaks. Tema kaaslane aga keeldus oma südant alandlikult avamast Sellele, kes tahtis teda minevikust vabastada ja talle hindamatut aaret pakkuda. Ta nõudis oma „õigust” saada päästetud ja heitis Jeesusele ette tema ilmset passiivsust. Võib-olla oli ta just nii sooritanud kõik oma röövid: kujutledes, et võtab ära selle, mis talle õigusega kuulub. Dismas aga teadis hästi, et tal pole millekski õigust. Ja nõnda avas ta pärani Jumala Armastuse aardekiristu. Ta tunnustas Jumalat sellena, kes Ta tegelikult on: Isa, kes valab end välja iga oma lapse jaoks.

Nende kahe evangeeliumidialoogi valguses mõistame, et Issand arvestab meie vabadusega, et meid õnnelikuks teha. Ja ka seda, et alati pole lihtne lasta end armastada. Palve võib olla suurepärane vahend

Jeesuse tunnete ja mõtete avastamiseks ning teada saamiseks, mida Ta meilt tahab. Jumalik elu, millest me osa saame, on and. Seetõttu võime vaadelda palvet kui kanalit, mille kaudu vastu võtta armastusetulva, mida Jumal soovib meile pakkuda, ootamatut kutset olla osa Tema elus uuel viisil.

Et avada taevaväravad

Püha Josemaría tuletas meile meelde, et Jumal „tahab riskida meie vabadusega.” [2] Hea viis Teda selle eest tänada on avada end ka Temale. Aga kui me nii teeme, siis tegelikult me ei riski, vaid see ainult näib nii, sest Tema lubaduse tagatis on kivisse raiutud Tema põleva armastuse poolt meie vastu. Ja me mõistame, kui absurdne on Jumala tahte vastu seista, kuigi tegelikult teeme seda viga sageli. Püha Paulus ütleb meile: „Praegu me näeme aimamisi nagu peeglist, siis aga palgest palgeste.

Praegu ma tunnetan poolikult, siis aga tunnetan täiesti, nagu minagi olen täiesti tunnetatud” (1Kr 13:12). Parim viis end tundma õppida on näha iseennast Kristuse vaatenurgast, vaadates oma elu läbi Tema silmade.

Dismas on hakanud oma elu sel viisil mõistma ega karda silmitsi seista tohutu kuristikuga Jeesuse headuse ja tema isiklike vigade vahel. Ta tunneb ära Kristuse alandlikus ja moonutatud näos maailma Kuninga; kiindumus Jeesuse silmis taastab tema inimliku väarikuse ja tuletab üllataval viisil meelde, et teda armastatakse lõputult. On tõsi, et hea varga „õnnelik lõpp” võib meile tunduda liiga lihtne. Kuid me ei saa kunagi teada, millise pöördumisdraama tema süda neil viimastel hetkedel läbis, ega ka ettevalmistust, mis selle kindlasti võimalikuks tegi.

Nii tohutule kiindumusele
avanemisel on suur sarnasus
avastusega, et palve on and,
privilegeeritud kanal armastuse
vastuvõtmiseks Südamelt, mis ei
tunne poolikuid mõõte ega arvutusi.
Saame kingituseks uue ja
täisväärtuslikuma elu, palju
õnnelikuma ja tähendusrikkama.
Nagu Paavst Franciscus kirjutas: „Kui
me palvetame, laseme Tal tegutseda
[*le abrimos la jugada a Él*], anname
Talle ruumi, et Ta saaks siseneda ja
olla võidukas.” [3] Jumal on See, kes
meid muudab ja Jumal ise saadab
meid. Ta teeb kõik. Ainus, mida Ta
meilt vajab, on see, et me laseks Tal
tegutseda. Ja just siin tuleb mängu
meie vabadus, mille Kristus võitis
meile ristil.

Palve aitab meil mõista, et „kui Ta
meilt midagi palub, siis tegelikult
pakub Ta meile andi. Meie ei ole
need, kes Talle teene teevad. Jumal
on see, kes valgustab meie elu, täites

selle tähendusega.” [4] Nii me „varastame” Jumala Südame: avades oma elu ukse, et lasta Tal tegutseda, lasta Tal meid armastada ja muuta, sooviga vastata Temale, kuigi me ei tea väga hästi, kuidas seda teha. „Maitske ja vaadake, et Issand on hea!” (Ps 34:9). See on tee palvehingeks saamiseks. Avila Püha Teresa kirjutas: „Kui me ei ole teadlikud sellest, mida me saame, ei ärka me armastusele.” [5] Millal me viimati ütlesime Jumalale, kui hea Ta on? Kui sageli me peatume, et selle reaalsuse üle mõtiskleda ja seda „maitsta”.

Seetõttu on imestus meie palveelu oluline osa: üllatunud imest, mis ületab kõik meie lootused ja unistused. Ja me tunneme sageli vajadust hüüda: „Kui suurepärane sa oled, kui ilus ja kui hea! Ja kui rumal olen mina, püüdes sind mõista. Kui väike sa oleksid, kui sa mu pähe mahuksid! Aga sa mahud mu

südamesse, mis pole sugugi väike saavutus.” [6] Jumalat kiites mõistame tõde oma suhte kohta Kristusega; meie isiklike murede raskus väheneb ja avanevad varem aimamata horisondid. Need on tagajärjed, kui oleme „võtnud riski” end Jumala vabaduse kätte anda.

Lõpmatud viisid palvetamiseks

Kui Püha Josemaría oli Mehhikos, jutustas ta loo ühest oma Opus Dei pojast, filosoofist, kes pidi ootamatult oma pere äri juhtima hakkama: „Kui ta hakkas mulle äri juhtimisest rääkima, vaatasin talle otsa ja naersin. Ja ma ütlesin talle: äri? Raha, mille sa teenid, mahub siia minu peopessa ja ruumi jääb ka üle.” Möödusid aastad ja ühel päeval nägi ta teda uuesti ja ütlesin: „Siin on minu käsi. Kas ma ei öelnud sulle, et saad siia panna kõik, mida teenid? Ta tõusis püsti ja, kõigi nähes, suudles

mu peopesa. Ja ta ütles: seal see on. Kallistasin teda ja ütlesin: sa oled mulle maksnud rohkem kui küllalt. Jätka samas vaimus, sa varas, Jumal õnnistagu sind!” [7]

Oma palves võime suudelda Jumala kätt ja anda Talle ainsa aarde, mis meil on: oma kiindumuse. Mõne inimese jaoks piisab sellisest meie Issandale suunatud liigutusest, et sütitada neis kiindumuste ja otsuste palve. Nende jaoks tundub pilk palju väljendusrikkam kui tuhat sõna. Nad tahaksid kogeda kõike, mis viitab Jumalale. Kohtumisel meie Issandaga tahavad nad tunda Galilea mere kaldal puhuvat tuult. Nende meeled reageerivad ja nende lähedus Jeesusega täidab nende südame rahu ja rõõmuga. See on rõõm, mida tuleb teistega jagada ja nad avavad oma käed koos Kristusega, et emmata kogu maailm ja aidata Tal seda päästa.

Kuid palvetamisviise on lõputult, nii palju kui on inimesi. Näiteks mõned inimesed soovivad lihtsalt kuulda lohutavaid sõnu. Jeesus on alati valmis pakkuma julgustavaid ja kiitvaid sõnu sellele, kes seda vajab: „Ennäe, tõeline iisraeli mees, kelles ei ole valet” (Jh 1:47). Ta ütleb neid meile, kui avame oma südame Talle. Keegi pole kunagi öelnud armastuse sõnu nii nagu Tema, nii suure kiindumuse ja tõega. Kui me neid kuuleme, kajastub saadud armastus meie pilgus. Nii õpime vaatama läbi Jumala silmade. Ja me mõistame, mida kõik meie sõbrad suudaks teha, kui nad laseksid end saata Jumala armul.

On inimesi, kelle suurim rõõm on teenida teisi, näiteks Marta, meie Issanda sõber, kes elas Betaanias. Jeesus ei käskinud Martat kodus külastades tal maha istuda, vaid pigem kutsus teda avastama seda üht vajalikku asja (vrd Lk 10:42) oma

igapäevaste tegevuste keskel. Tõenäoliselt lohutab Marta-suguseid inimesi palvetades mõte, et Jumal tegutseb nende kaudu, et tuua palju hingi taevasse. Ja neile meeldib täita oma palve konkreetsete inimeste nägude ja nimedega, teades, et nad on kogu oma tegevuses kaaslunastajad. Tegelikult sai Maarja valida „parema osa” tänu Marta teenimispingutustele. Marta ainus mure oli teada, et inimesed, kes tema ümber elavad, on õnnelikud.

Teiste inimeste südant liigutavad omakorda kergemini väikesed asjad, kingitused, isegi kui need on väheväärtuslikud. Nende süda mõtleb alati teistele ja suudab kiiresti aru saada kõigest, mis on seotud nendega, keda nad armastavad. Sellistel inimestel võib olla kasulik mõtiskleda kõigi andide üle, mida Jumal on neile andnud. „Palve, kuna seda toidab meie elus kohal oleva ja toimiva Jumala and, peab olema alati

tähistatud meeespidamisega.” [8]
Samuti võivad nad tunda kannustust proovida Jumalat „üllatada” tuhande pisikese detailiga. „Üllatusfaktor” on nende jaoks oluline ja neil ei ole raske arvata, mis meie Issandale meelepärane on. Kuigi see on müsteerium, täidab isegi väikseim liigutus tema Südametänu tundega ja paneb ta silmad särama. Iga hing, keda me püüame tema Armastusele lähedale tuua – nagu Dismas oma viimastel hetkedel – varastab uuesti tema Südametänu.

Püüdmata kõiki võimalusi ammendavalt loetleda, leidub ka hingi, kes peavad veetma aega koos armastatud Inimesega. Nad võivad tunda tõmmet näiteks püüda Jeesust lohutada. Armastatud inimesega „raisatud” aeg tundub neile alati olevat liiga lühike. Et mõista Jeesuse Südametänu jumaliku kiindumust, võib neil olla kasulik mõelda Nikodeemusele, kelle Jeesus

õhtuvaikusel vastu võttis, usaldust
täis kodu intiimsuses. Selle
koosveedetud aja tulemusena leiab
Nikodeemus jõudu seista Tema eest
väga rasketes oludes ja jääda
Kristuse lähedale, kui teised hirmust
põgenevad.

Mõnikord võime mõelda, et enda
tundmaõppimine tähendab oma
valesammude tuvastamist; see on
tõsi, kuid see on vaid osa tõest. Oma
südame ja kõige intiimsemate
igatsuste sügavuti tundmaõppimine
on ülioluline, et saaksime Jumalat
kuulata, et laseksime Tal täita meid
oma Armastusega.

Jeesuse vestlus hea vargaga oli
lühike, kuid eriti tugev ja südamlük.
Dismas avastas Kristuse tohutut ja
armastavat Südamet „prao”: lihtsa
viisi seda „rännata” ja saada sisse.
Röövli alandlik palve valgustab meie
jaoks Jumala tahet, mis nii sageli

võib tunduda ebaselge ja valus. Tema ainus soov on, et me oleksime õnnelikud, väga õnnelikud, kõige õnnelikumad inimesed maailmas. Hea varas sisenes sellest pilust ja võitis suurima aarde. Jumalaema oli tunnistajaks, kuidas Dismas tema Poega kaitses. Võib-olla anus Maarja oma pilguga Jeesust, et Ta teda päästaks. Ja Kristus, kes ei saanud oma Emale midagi keelata, ütles: „Juba täna oled sa koos minuga paradiisis” (Lk 23:43).

[1] Püha Josemaría, *Ristitee*, Kaheteistkümnes peatus, p 4.

[2] Saint Josemaría, *Kristus on möödumas*, nr. 113.

[3] Paavst Franciscus, *Christus vivit*, nr. 155.

[4] Fernando Ocariz, „LightTo See, StrengthTo Want To,” artikkel avaldatud Aleteia-s, 20. september 2018.

[5] Avila püha Teresa, *Vida*, 10, 3.

[6] Püha Josemaría, *Meditatsioonimärkmed*, 9. juuni 1974.

[7] Püha Josemaría, *Koosviibimise märkmed*, 27. november 1972.

[8] Paavst Franciscus, *Gaudete et exsultate*, nr. 153.

Diego Zalbidea

.....

pdf | document generated
automatically from <https://opusdei.org/et-ee/article/teda-tunda-ja-ennast-tundai-kristuse-sudame-varastamine/>
(21.03.2026)